

Ce facem cu România?

Cititorii în dialog cu
Cristina Nemerovski

CRISTINA NEMEROVSKI

Colecția $\sqrt{5}$

HERG BENET
P U B L I S H E R S

2013

© 2013 Cristina Nemerovschi

© 2013 Herg Benet Publishers, pentru prezenta ediție

Herg Benet Publishers

Str. Dr. Burghilea 22, sector 2, București, România

www.hergbenet.ro

editor@hergbenet.ro

Copertă: © 2013 The Spartan Bureau

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

NEMEROVSCHI, CRISTINA

Ce facem cu România? Cititorii în dialog cu Cristina

Nemerovschi. / Cristina Nemerovschi. - București : Herg Benet, 2013

ISBN 978-606-8530-04-8

821.135.1-4

Tipărit în România

CRISTINA NEMEROVSCHI

CE FACEM CU ROMÂNIA?

Cititorii în dialog cu Cristina Nemerovski

HERG BENET
PUBLISHERS

Supranumită de critici „rebela literaturii române de azi“, licențiată în Filosofie, cu un master despre L. Wittgenstein, **Cristina Nemerovschi** a debutat în 2010, cu romanul *Sânge satanic*.

Cartea a reprezentat atât un succes de critică, dar mai ales de public, ediția a 2-a apărând doar câteva luni mai târziu. În numai un an, *Sânge satanic* s-a impus ca un adevărat fenomen social, consacrand un nou stil în literatura tânără și inspirând numeroase manifestări artistice: poezie, piese de teatru, visual art, muzică. Romanul a primit referințe elogioase, fiind comparat cu opere-cult ale unor autori precum J. D. Salinger, Henry Miller, Irvine Welsh, Chuck Palahniuk, Bret Easton Ellis sau Anthony Burgess, și a fost distins cu premiul Tiuk! pentru debut, cu titlul Cartea anului 2011, nominalizare la titlul Cartea anului 2010, ales printre finaliștii Premiers Romans En Lecture. Ediția a 3-a apare în 2013, la editura Herg Benet.

Al doilea roman al Cristinei Nemerovschi, *Pervertirea*, este publicat în 2012, tot la editura Herg Benet. Cartea a fost supusă controverselor încă din primele luni, câteva lecturi fiind întrerupte, temele romanului fiind considerate „imorale, violente și indecente“. *Pervertirea* este reeditată în 2013.

Ani cu alcool și sex (ed. Herg Benet, 2012) este al treilea roman semnat de Cristina Nemerovschi, fiind o continuare la *Sânge satanic*. *nymphette_dark99* iese pe piață în iunie 2013, reprezentând un real succes de public, fiind reeditată 4 luni mai târziu.

În noiembrie 2013, Cristina Nemerovschi publică un volum de dialoguri cu cititorii.

Proza Cristinei Nemerovschi a fost inclusă în antologii, atât din România, cât și internaționale.

DE UNDE A APĂRUT CARTEA ASTA

Ideea acestei cărți s-a născut simplu: în momentul în care mi-am dat seama că oamenii care mă citesc vor să afle mai multe despre mine. Pentru ei nu erau suficiente scurtele conversații de după lansări, nici interviurile pe care le-am dat diferitelor reviste; voiau să știe mai mult. Unii erau interesați de munca ascunsă în spatele cărților, alții, dimpotrivă, de omul care se suprapune până la un punct cu scriitorul. M-am gândit să le ofer ocazia de a-mi pune întrebări, iar ceea ce a rezultat mi-a depășit așteptările. Au fost peste o sută de întrebări; întrebări variate, întrebări cu multă imaginație. Unele timide, altele îndrăznețe. Unele puse pe un ton familiar, altele pe un ton ușor distant. Am răspuns cu bucurie la toate, acesta fiind cel de-al doilea motiv pentru care s-a născut cartea de față: îmi place să răspund sincer și pe larg cititorilor mei.

Volumul s-a structurat în 15 capitole. Primele 12 capitole au fost construite integral din întrebări și răspunsuri. Ele vizează teme pe care cititorii le-au găsit de interes, mai mult sau mai puțin legate de cărțile mele de până acum. În ele este vorba despre personaje ca M., Ulf sau Vicky, dar și

despre distincția între realitate și ficțiune, literatură în general, muzica rock, cărțile care m-au marcat, lucrurile care-l inspiră pe scriitor, sau filosofia de pe fundalul romanelor mele. Următoarele 3, cele finale, sunt un bonus; *Maxime din timpul liber* – o colecție de cugetări pe care le-am lansat fie pe diferite rețele de socializare, fie în interviuri, fie în articole de atitudine – ceea ce le face speciale este faptul că ele au fost selectate de către cititori. Așadar, acolo veți găsi doar cugetări care vouă v-au fost pe plac, într-un moment sau altul! *Indignații*, al 14-lea capitol, conține „perle“ de la diferiți indivizi care nu au citit nimic scris de mine, dar care sunt foarte înspăimântați de cărțile mele – era nevoie și de puțin zâmbet în această carte, așadar am hotărât să le includ și pe ele. Nu în ultimul rând, cel din urmă capitol vine să mai lase un gând asupra României și să justifice titlul acestui volum.

Chiar, de ce acest titlu, se vor întreba mulți. Pentru că din întrebările voastre – cele care au intrat în carte, și nu numai – se vede un soi de disperare, de saturație, se vede dezgustul și nelămurirea omului ajuns la capătul puterilor și care nu mai găsește pic de toleranță pentru ceea ce vede în jurul său. Au fost cititori care m-au întrebat direct: tu cum reziști în România? Cum se poate împăca un om care gândește și creează cu situația de astăzi a României? Cum îți poți găsi liniștea și echilibrul necesare scrisului, când 80 la sută din români sunt analfabeți, când aproape nimeni nu mai este interesat de cultură, când românii merg înainte mânați doar de sentimente care nu fac cinste niciunei ființe umane: ură, frustrare, invidie, frică. De ce mai scrii și cum o mai poți face, cât timp statul e complet dezinteresat de scriitorii de azi și nici nu ar observa dacă toți ar muri peste noapte sau s-ar teleporta pe altă planetă. Cum

de poți gândi liber, într-o țară cu cele mai multe și mai hideoase prejudecăți pe metru pătrat? Și, mai ales, întrebările vizau situații concrete – ce ar trebui noi să facem, tinerii români de astăzi, cu România? S-o acceptăm așa cum e? S-o scuzăm, fiindcă nu-i vina ei? Să-i iertăm pe părinții noștri, fiindcă nu au putut să ne lase moștenire o țară mai bună, o țară normală? Am încercat, cu cartea asta, nu să vă dau răspunsuri, ci să vă ofer niște sentimente, sentimentele mele, care să vă îndemne să mergeți mai departe, să căutați lucrurile bune în voi înșivă, nu în semenii voștri, nu în jurul vostru, nu în România.

Există un dram de adevăr în vorbele din popor care spun că acei oameni născuți într-un cadru neprielnic vor avea mai multe șanse de a ajunge excepționali. România, azi, este acest cadru neprielnic. Cel mai neprielnic cu puțință, în opinia mea. Nu, nu era mai rău pe vremea comuniștilor, cum își formulează acum contrargumentul vreun sexagenar sceptic. Pentru că, într-un astfel de regim plin de restricții, în care există un dușman comun – conducătorul, poți trăi cel puțin cu consolarea de-a rezona cu semenii tăi. Da, este interzisă cultura, dar vei găsi oameni interesați s-o consume pe ascuns. A nu se face vreo eroare: mă refer acum doar la perspectiva culturală, nu la problemele politice sau etice pe care le pune un astfel de regim. Nimic nu este mai distopic decât situația de astăzi, când 99 la sută din români pur și simplu nu mai dau doi bani pe cultură, o consideră inutilă, chiar dacă ea circulă liberă. Circulă liberă, dar circulă degeaba – oamenii din România de azi pur și simplu nu-i mai văd relevanța. Nicio societate nu este mai rea decât aceea în care nu mai poți rezona cu cei din jurul tău, pe care ajungi, inevitabil, să-i privești ca pe o altă specie, una din care tu nu faci parte. Nimic nu este mai rău decât să vezi un ocean

de prostie, acolo unde ar trebui să fie inteligență și sentiment uman. Într-un regim totalitar, te trezeai dimineața cu dorința de a lupta, de a schimba lucrurile, de a te împotrivi opresorului. Dușmanul avea o față, îți puteai canaliza ura. Azi, nu te trezești cu speranță și cu dorința de a lupta, ci cu o imensă scârbă. Astăzi, dușmanul este omul care stă în stația de autobuz, lângă tine, este vânzătoarea de la Mega Image, dușmanul sunt TOȚI, cei care se complac, care se mulțumesc cu puțin, care nu vor să-și folosească mintea, care te privesc urât pentru îndrăzneala și păcatul de neiertat de a GÂNDI.

Mai poate fi România adusă pe linia de plutire? Ce facem cu ea și ce facem cu noi, m-ați întrebat. Nu, eu nu cred că poate fi adusă pe linia de plutire. România este un bolnav care nu-și conștientizează boala și care nu va accepta să-i fie tratată. Deși pe patul de moarte, se încapățânează să creadă că starea ei de boală este starea naturală. Nu ai cum să ajuți pe cineva care nu vrea să se vindece. Dar voi, în schimb, voi sunteți cu totul și cu totul altceva. Voi puteți deveni tot ceea ce vă propuneți. Voi nu trebuie să renunțați, nu trebuie să vă lăsați descurajați de lucrurile dezgustătoare pe care le vedeți în jur. Voi puteți evolua, puteți atinge punctul maxim al ființei umane. Nu trebuie să lăsați România să devină nici bolovanul agățat de piciorul vostru, și nici scuza voastră – nu trebuie să vă consolați niciodată cu gândul că nu are rost că aveți realizări, pentru că România vi le va anula, vi le va minimaliza. Da, va face asta, dar voi nu trebuie să abandonați lupta.

Am crezut dintotdeauna că, deși foarte permeabilă la tot ceea ce se petrece în jurul ei, experiențele fiindu-i puternic influențate de contextual social și temporal, ființa umană este un întreg de sine stătător. Ceea ce ne aduce fe-

ricirea deplină sau ceea ce, dimpotrivă, ne învinge, nu vine niciodată în stare brută din afara ființei noastre. Mai exact, o întâmplare te poate face fericit sau te poate demoraliza numai în măsura în care îi faci loc în sufletul tău, îi acorzi o importanță pe care poate să o aibă sau să n-o aibă în mod independent de percepția ta. Sunteți, fiecare din voi, un întreg, nu sunteți doar o mică roțiță din mașina stricată care este România. Atunci când simțiți că aerul țării voastre nu mai este respirabil, amintiți-vă că, într-un final, chiar nu depindeți de ea. Ea ar putea depinde de voi, dar voi sunteți liberi. România este doar un concept și un loc pe hartă – voi sunteți oameni, deci sunteți mult mai puternici decât ea. Dacă voi toți ați pleca peste noapte, despre România s-ar vorbi numai la trecut. În schimb, dacă României i s-ar schimba numele, sau culoarea în atlasul universal, viața voastră ar continua ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Asta înseamnă putere.

Cum s-a împăcat, concret, în carte, preocuparea față de România de azi cu temele pe care le abordează în general un scriitor, atunci când vorbește despre cărțile sale cu cititorii? S-au împăcat de la sine, pentru că România este foarte prezentă în toate cele patru cărți ale mele. România este, de fapt, în tot. Ea este în personajele mele rebele, pe care voi le iubiți, și care, ca și voi, caută o cale de a se împotrivii tendinței de îndobitocire programatică. România este în mesajul cărților mele, care îndeamnă la lupta pentru libertate totală. România este în personajele-caricaturi, ea este în jurnaliștii agramați, în pițipoancele feministe, în șoferii de TIR care o agață pe Vicky, în țigăncile care-l aleargă pe A. ca să-i ghicească în palmă, în tuciuriul care-i dă gratis câinele nymphettei, în chelnerițele plictisite, în corporatistele blazate, în florăresele exuberante, cu gust pentru poezie.

Când v-am vorbit despre toate lucrurile astea, v-am vorbit de fapt despre România.

Ce facem cu România? – Cititorii în dialog cu Cristina Nemerovski nu este literatură ficțională, așa cum v-am obișnuit până acum, dar, la fel ca și romanele mele, este scrisă cu pasiune și sinceritate. Pentru mine, să scriu acest volum a fost o stare constantă de inspirație și bucurie. În primul rând, am simțit, pe tot parcursul lui, o legătură incredibil de puternică cu cititorii mei – am simțit acea conexiune complicată, unde nu știi exact cine pe cine inspiră, cine dă și cine primește. În al doilea rând, a fost un moment potrivit pentru mine să reflectez asupra cărților pe care le-am scris până în prezent. Am aflat lucruri noi despre ele, am aflat lucruri noi despre mine și, mai ales, am aflat multe despre voi, cititorii.

Ce facem cu România? – Cititorii în dialog cu Cristina Nemerovski nu este literatură, este despre literatură. Și ar putea fi cel puțin la fel de interesantă.

1. WELCOME TO MY KINGDOM

Despre scriitor se spune adesea că este un creator de lumi. Că fiecare scriitor, în măsura în care este talentat, creează propria sa lume, în care și trăiește. Dacă este cazul unui scriitor ultratalentat, el nu va locui singur în acea lume creată de el, ci îi va atrage și pe cititorii săi în propriul lui univers.

Chiar dacă sunt de acord cu această viziune, cred că scriitorul este mai mult de atât. Scriitorul este un creator de găști populate cu oameni care se aseamnă în mod esențial între ei. Scriitorul, un răsfățat de soartă, are această abilitate de a scoate la iveală cele mai intime trăsături ale oamenilor care-l citesc. Scriitorul poate să separe apele și, odată cu apele, și oamenii. El îi poate trece pe toți cei care merită de partea cealaltă, unde viața se trăiește la cote mult mai intense. El se poate juca de-a Dumnezeu și îi poate lăsa pe malul greșit pe cei care nu merită să-l urmeze.

Scriitorul își construiește cu fiecare carte, fie că vrea, fie că nu vrea, un regat. Este regatul lui, regatul meu, unde cititorii mei nu-mi sunt supușii, îmi sunt prieteni.

2. M.

*M. este, pentru cei care nu știu, personajul principal al primului meu roman, **Sânge satanic**, și al întregii trilogii începută cu acest roman. Rebel, nihilist, ateu și carismatic, M. este cel mai iubit personaj din cărțile mele, până acum. Cum s-a născut, dacă este un alter ego al meu, dacă are corespondent în realitate și cu ce solist rock se aseamnă cel mai bine – aflați din răspunsurile de mai jos.*

Cum l-ai „creat“ pe M.? (Cristina) / Cum l-ai creat pe M.? Este un fel de alter-ego masculin de-al tău? Eu, sinceră să fiu, cum am citit primul roman al tău, Sânge satanic, încă din primele pagini m-am îndrăgostit de M. Ce te-a inspirat să-l creezi? Baftă în continuare! Ador romanele tale! Ești cea mai tare! (Ștefania)

Aproape că m-aș simți ca un hoț cu rața măcănind în traistă dacă aș spune că eu l-am creat pe M., pentru că mai onest este să spun că, de fapt, M. s-a creat singur. Pur și simplu nu am idee de unde a venit acest personaj, cum a aterizat în prima mea carte, de ce el și nu altcineva, de ce așa și nu altfel. Probabil că este explicabil: genul acesta

de personaje, din care face și M. parte, nu sunt construite, înjghebate, chinuite de penița autorului, ci vin de undeva, din necunoscut, cu toată furia și carisma lor, și acaparează totul. De la mintea scriitorului, până la inima cititorului! De fiecare dată când sunt întrebată cum de a ieșit M. atât de firesc, atât de viu, asta este prima explicație care îmi vine în minte: M. a apărut de fapt asemeni unui om, a unei ființe reale, și s-a așezat acolo, în carte. Nu l-am compus pe hârtie, nu am avut un caiet unde să fac o listă cu trăsăturile pe care ar trebui să le aibă personajul și situațiile prin care ar trebui să treacă. Probabil, dacă aș fi făcut-o, n-ar fi ieșit atât de coerent și de atractiv. Până la urmă, o ființă umană este cea mai captivantă în momentul în care nu poate fi explicată rațional, nu poate fi desfăcută în bucățele și analizată atent pe fiecare trăsătură a sa în parte. M. e un întreg și așa a și fost de la început.

Da, într-o măsură destul de mare, M. este și un alter ego al meu. Nu fiindcă, așa cum au spus gurile neștiutoare, vreau să-mi „releg feminitatea“ și de aceea am scris o carte (două, de fapt) prin ochii unui bărbat. Mie mi-a plăcut dintotdeauna că sunt fată și, dacă aș putea să aleg, tot așa aș vrea să mă nasc. Ci pentru că mi s-a părut, în acel moment, mai provocator pentru mine să scriu din perspectivă masculină. Povestea lui M., spusă la feminin, dacă M. ar fi fost fată, ar fi fost mai puțin ficțiune și mai mult autobiografie, prea mult autobiografie. De ce M. îmi seamănă și de ce nu am creat un personaj opus mie? Pentru că în acel moment, ca de altfel și în altele care au urmat, simțeam nevoia să scriu (și) despre mine. Scrisul este o modalitate fără greș de a te înțelege mai bine pe tine, de a merge până în locuri mai puțin confortabile ale ființei tale. Asta am făcut în *Sânge satanic*. În plus, cred că orice scriitor ar trebui să vorbească

CUPRINS

De unde a apărut cartea asta	5
1. Welcome to my kingdom	11
2. M.	12
3. Ulf și Corbu	27
4. Vicky	33
5. Cum scriu	41
6. De ce scriu	53
7. Realitate și ficțiune	73
8. Rock-ul și literatura rebelă	108
9. „Controversele“ create de cărți	115
10. Filosofia	152
11. România	167
12. Despre cititorii mei	191
13. Maxime din timpul liber	206
14. Indignații	233
15. Și totuși, România?	241

CĂRȚI DE CRISTINA NEMEROVSCHI

- Sânge satanic*, ed. 1, ed. Herg Benet, 2010
Sânge satanic, ed. a 2-a, ed. Herg Benet, 2011
Pervertirea, ed. 1, ed. Herg Benet, 2012
Ani cu alcool și sex, ed. Herg Benet, 2012
nymphette_dark99, ed. Herg Benet, 2013
Sânge satanic, ed. a 3-a, ed. Herg Benet, 2013
Pervertirea, ed. a 2-a, ed. Herg Benet, 2013

E ușor să te bați cu pumnul în piept că iubești România. E simplu să-ți cumperi un fular în culorile tricolorului – roșu, galben și albastru – și să ieși în piață de 1 Decembrie, la un pahar de vin gratis. E comod să te cerți în diferite grupuri pe Facebook cu „nenorociții care nu iubesc trupul patriei mamă și-l pângăresc“. E la îndemână să-ți lipești pe manșetă o etichetă care urlă că „românii sunt frumoși“. E confortabil să te împăunezi cu reușitele altor români, alții decât tine – fie că vorbim despre filme românești premiate în lume, fie că vorbim despre o echipă de fotbal sau niște liceeni olimpici la matematică. E ideal să spui, de acasă, din fotoliul tău, scuișând o coajă de sămânță pe covor: „E buni, domle, e români de-ai noștri!“ Dar, de fiecare dată când ești tentat să spui asta, pune-ți și întrebarea: când am făcut, cu adevărat, ceva real și personal PENTRU România?

www.hergbenet.ro

ISBN 978-606-8530-04-8

9 786068 530048 >